

UNAPREĐENJE KONKURENTNOSTI MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA kroz podršku ženskom preduzetništvu i preduzetništvu mladih

Ukupan budžet:
300.000€

Ministarstvo
ekonomskog
razvoja i turizma

Ministarstvo
finansija

Finansira
Evropska unija

Kofinansira Vlada Crne Gore

SCC Sekretarijat
Savjeta
za konkurenost

CILJEVI I PRIORITETI POZIVA

Opšti cilj ovog poziva je da dodatno unaprijedi konkurentnost mikro, malih i srednjih preduzeća (MMSP) kroz finansijsku podršku ženama i mladim preuzetnicima.

Specifični cilj ovog poziva je jačanje kapaciteta žena preuzetnica, mlađih preuzetnika, MMSP u vlasništvu žena i MMSP u vlasništvu mlađih kroz direktnu grant podršku, sa ciljem doprinosa ekonomskom rastu.

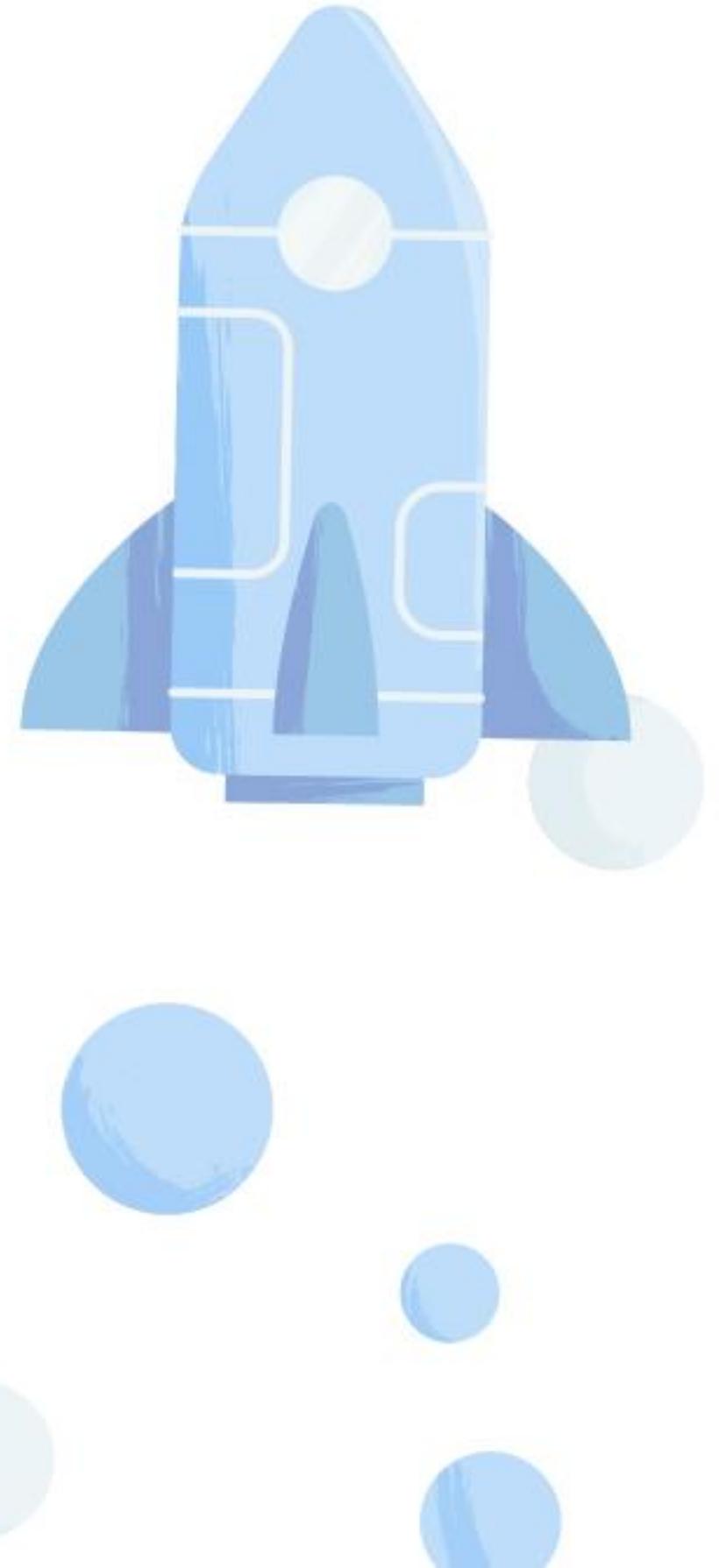
Prioriteti poziva

- ✓ Jačanje internih performansi MMSP
- ✓ Unapređenje inovativnosti MMSP
- ✓ Podrška transformaciji digitalnog poslovanja
- ✓ Podrška razvoju zelene ekonomije

Strateška relevantnost

Prijedlozi projekata moraju biti u skladu sa najmanje jednim od tematskih prioriteta definisanih u okviru relevantnih strategija:

- ✓ Strategija razvoja ženskog preduzetništva 2021-2024
- ✓ Strategija razvoja MMSP 2018-2022
- ✓ Strategija za mlade 2017-2021
- ✓ Strategija pametne specijalizacije Crne Gore (S3) 2019-2024

Finansijska raspodjela

Lot 1: Podrška MMSP u vlasništvu žena (150.000,00 EUR)

Minimalni iznos: 25.000,00

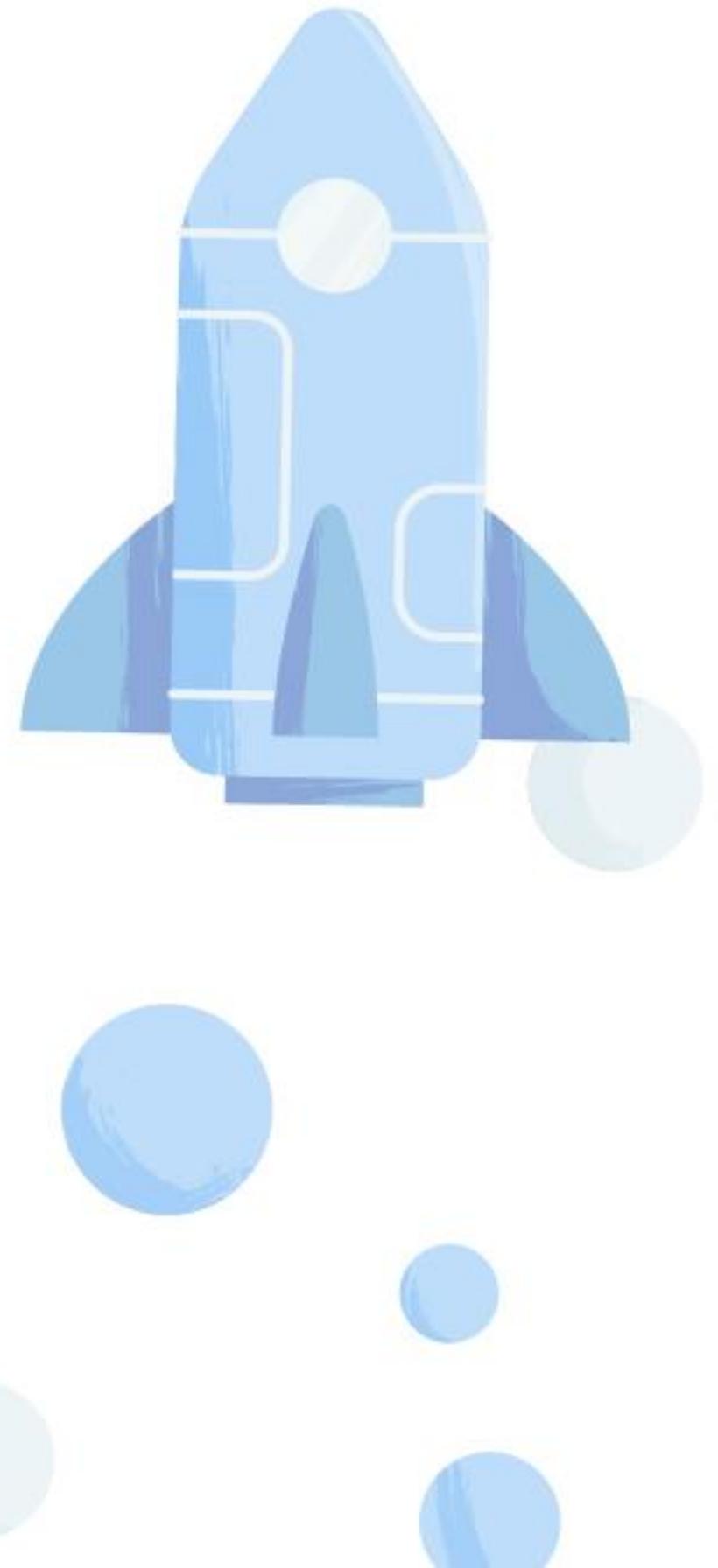
Maksimalni iznos: 40.000,00 EUR

Lot 2: Podrška MMSP u vlasništvu mladih (150.000,00 EUR)

Minimalni iznos: 10.000,00

Maksimalni iznos: 20.000,00 EUR

Dodijeljeni grantovi u okviru Lota 1 i Lota 2 ovog poziva moraju biti između 50% i 90% ukupnih prihvatljivih troškova akcije.

PRAVILA POZIVA

Kriterijumi za aplikante (vodeći aplikant i koaplikant) 1/4

Vodeći aplikant

Da bi ispunio kriterijume za grant, vodeći aplikant mora biti:

- **pravno lice i**
- **profitna ili neprofitna organizacija**

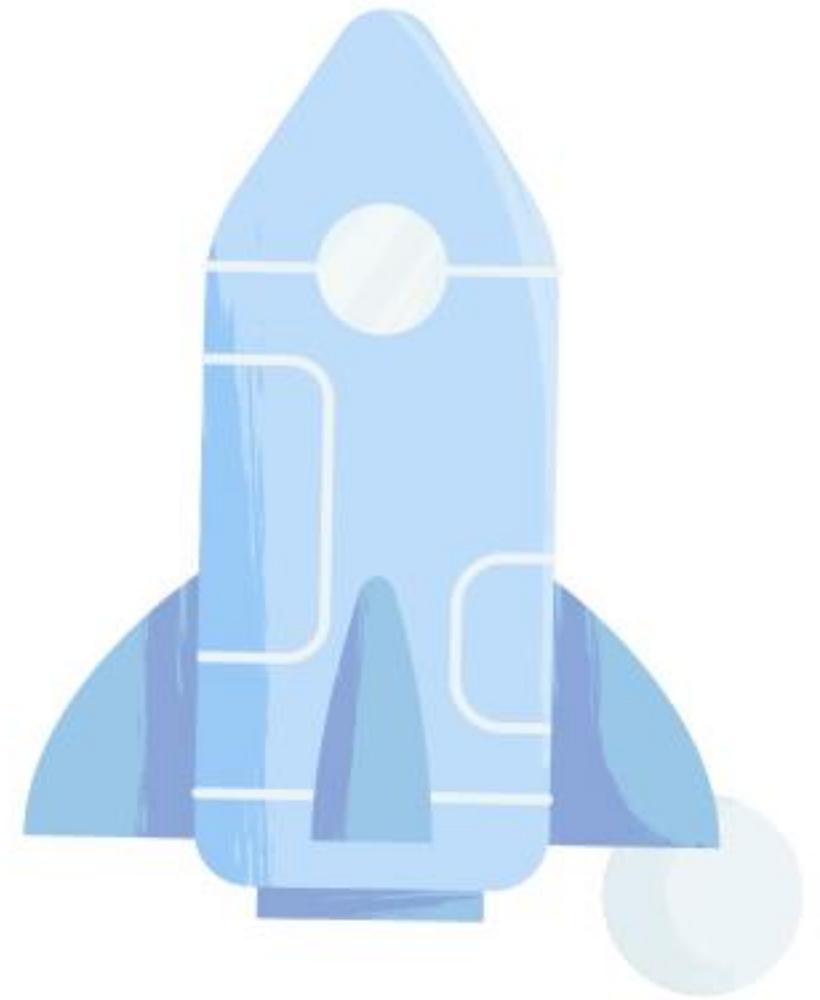
Kriterijumi za aplikante (vodeći aplikant i koaplikant) 2/4

- specifičan tip institucije, kao npr:

- mikro, malo ili srednje preduzeće u 100% privatnom vlasništvu
registrovano najmanje godinu dana prije podnošenja sažetka projekta

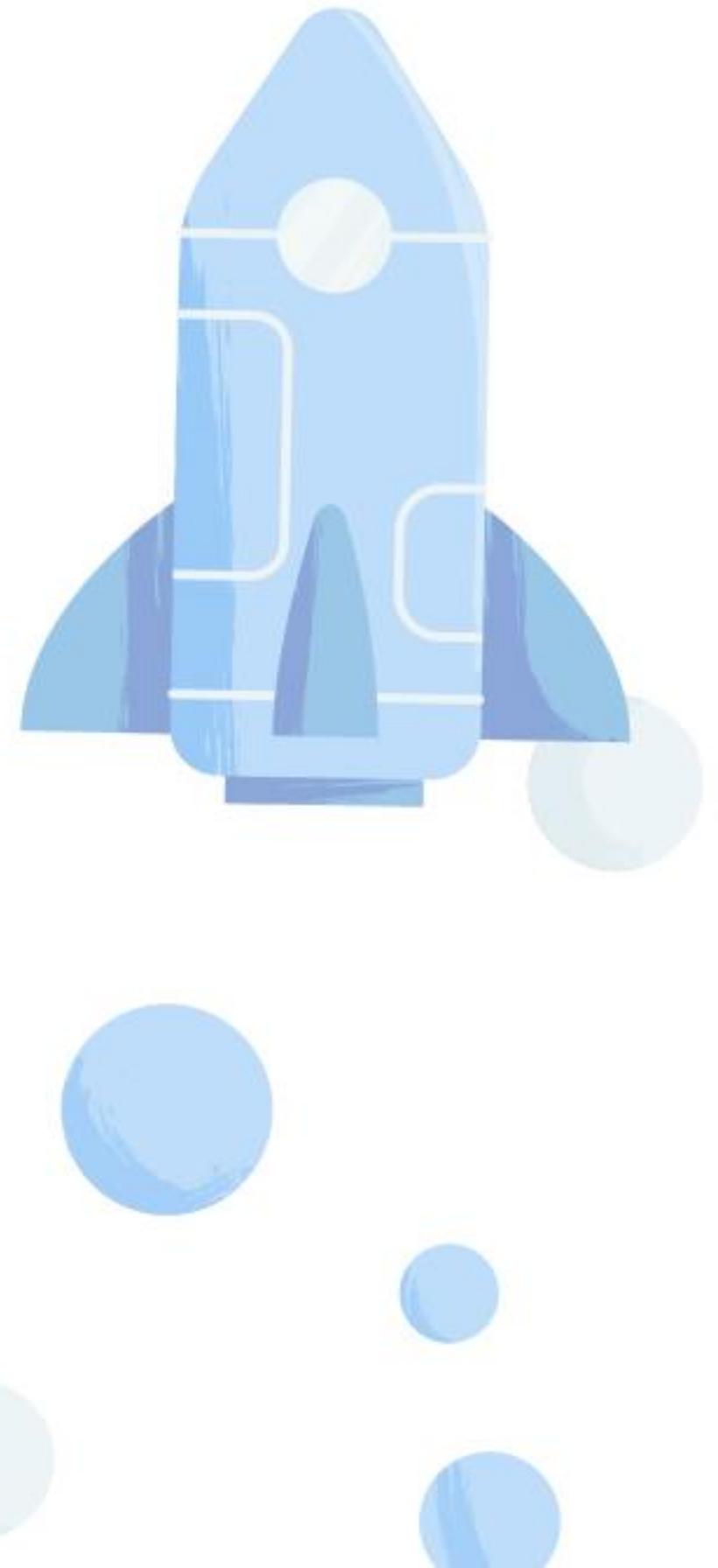
LOT 1: MMSP u vlasništvu žena (učešće žena u vlasničkoj strukturi je veće od 50% i vlasnička struktura preduzeća nije promijenjena u posljednjih 6 mjeseci prije isteka roka za dostavljanje sažetka projekta)

LOT 2: MMSP u vlasništvu mlade osobe do 30 godina starosti u trenutku podnošenja sažetka projekta

Kriterijumi za aplikante (vodeći aplikant i koaplikant) 3/4

- inovaciono-preduzetnički centar, poslovno-tehnološki inkubator i centar za transfer tehnologija definisani Zakonom o inovacionoj delatnosti (Sl. list CG br. 82/2020, član 24) ili
- NVO koje se bave oblastima razvoja poslovanja, ženskog preduzetništva, preduzetništva mladih, promocije izvoza itd.
- **osnovan u Crnoj Gori**
- **direktno odgovoran za pripremu i upravljanje projektom sa ko-aplikantom(ima) i povezanim entitetom(ima), a ne kao posrednik.**

Kriterijumi za aplikante (vodeći aplikant i koaplikant) 4/4

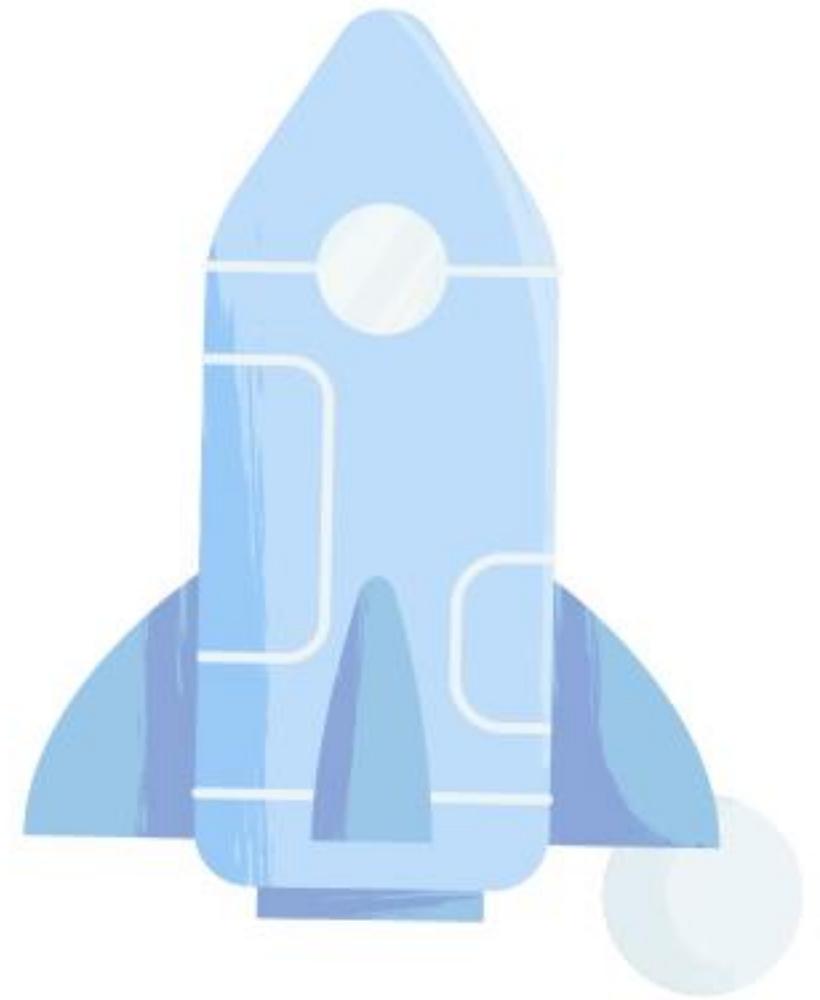
Koaplikant(i)

Koaplikanti učestvuju u osmišljavanju i sprovođenju akcije, a troškovi koje naprave prihvatljivi su na isti način kao i oni koje ima glavni aplikant.

Koaplikanti moraju da zadovolje kriterijume podobnosti koji se primjenjuju na samog glavnog kandidata.

Vodeći aplikant može da nastupi individualno ili sa koaplikantom(ima).

Glavni aplikant ili bar jedan od koaplikanata treba da bude mikro, malo ili srednje preduzeće u privatnom vlasništvu.

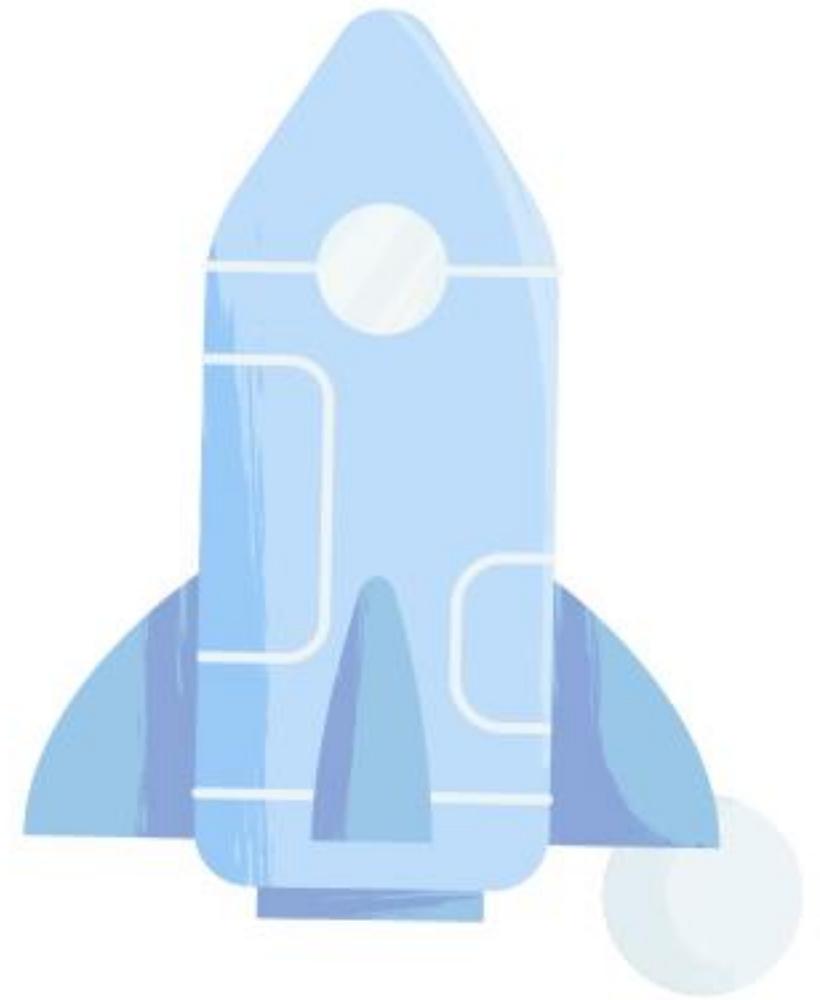
Trajanje i lokacija implementacije projekata

Trajanje

Planirano trajanje projekta ne može biti kraće od 6 mjeseci ili duže od 8 mjeseci.

Lokacija

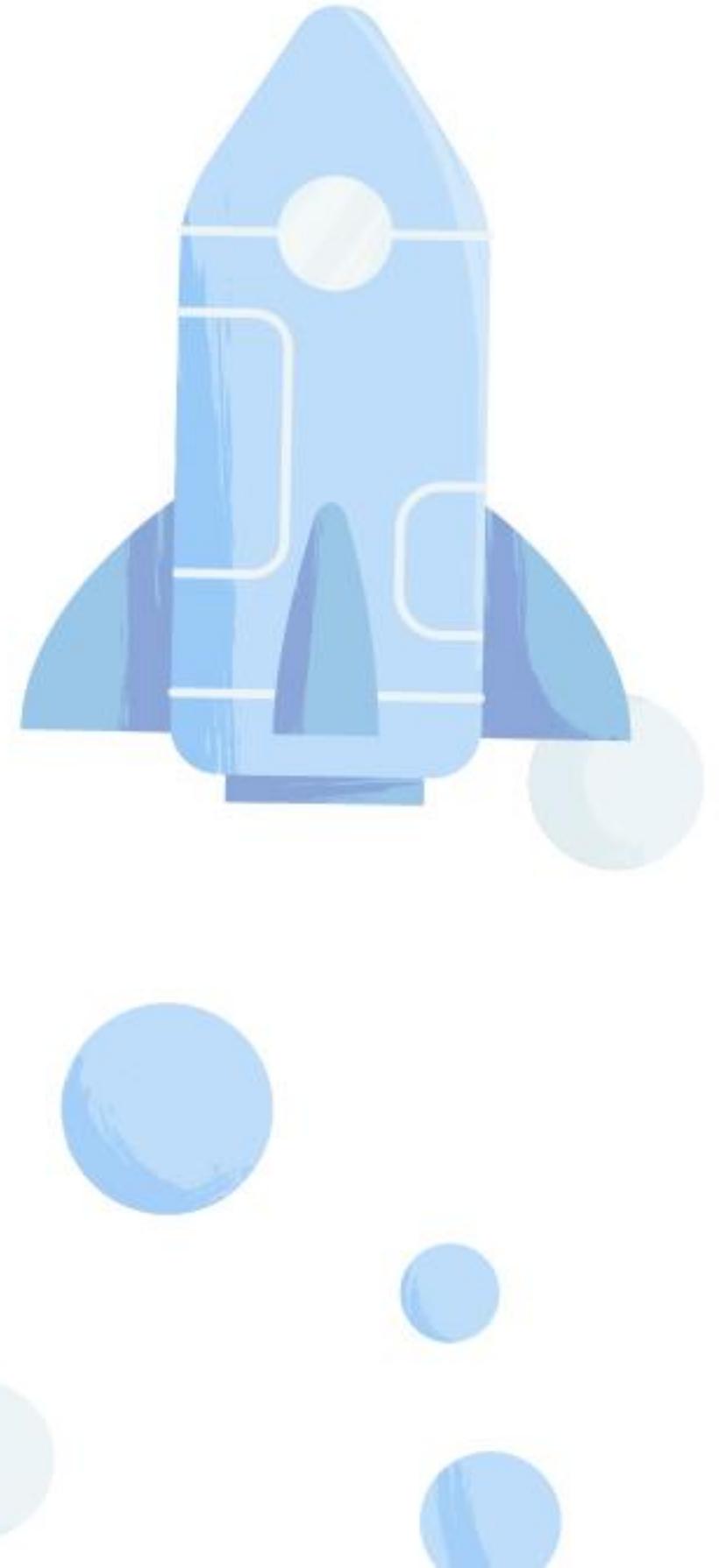
Sve projektne aktivnosti se moraju odvijati na teritoriji Crne Gore.

Vrste akcija

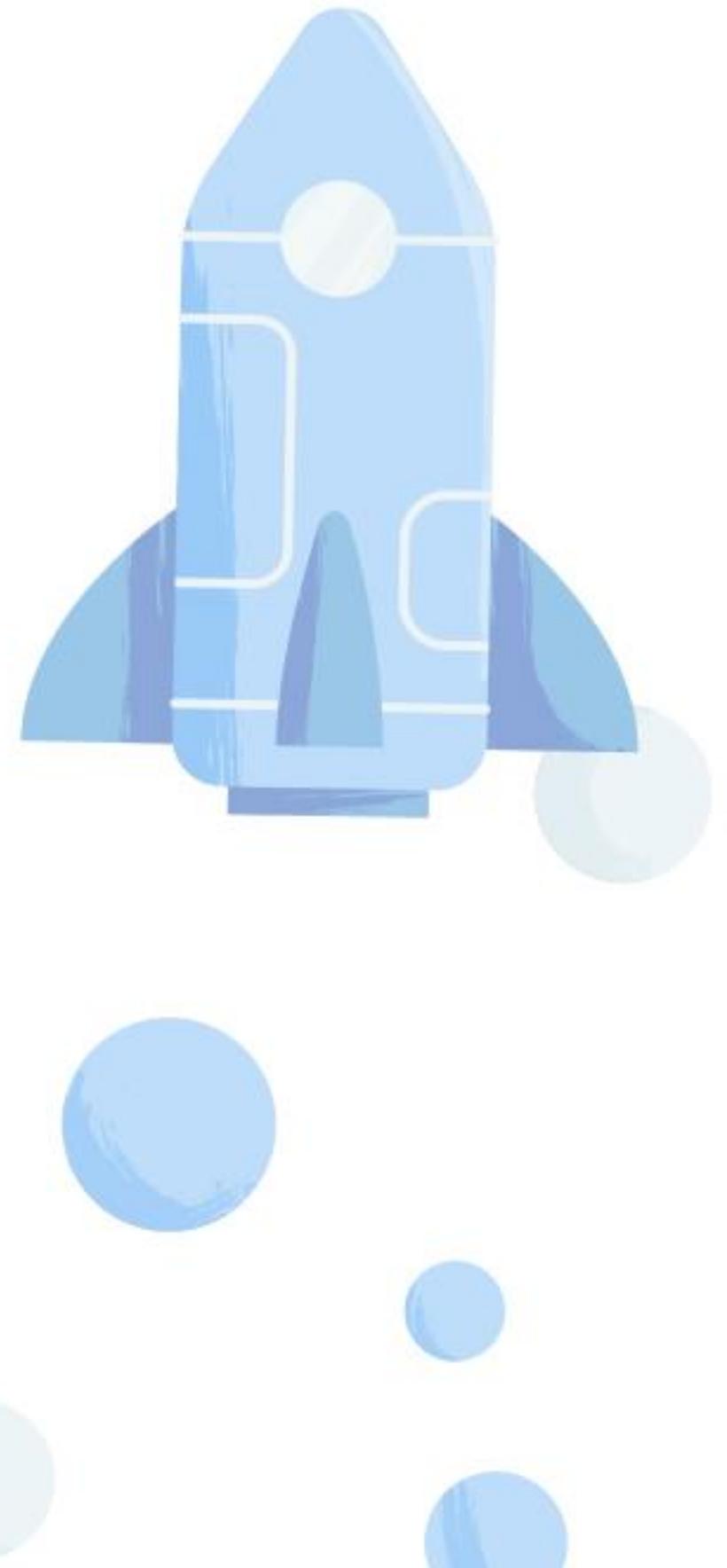
Vrste akcija koje se mogu finansirati u okviru ovog poziva:

Akcije koje imaju za cilj povećanje konkurentnosti MMSP, povećanje proizvodnih kapaciteta, poboljšani ili optimizovani životni ciklusi razvoja proizvoda/usluga, proces sertifikacije, razvoj novih proizvoda/usluga i diversifikacija proizvoda/usluga, novi kanale prodaje i distribucije, povećanje prodaje, priprema i sprovođenje aktivnosti za pristup novim tržištima i izvoz, razvoj lanaca vrijednosti, obrazovanje i obuke za unapređenje vještina za upravljanje i marketing, brendiranje proizvoda, digitalizacija, e-trgovina.

Tipovi aktivnosti 1/3

- Ulaganje u novu opremu koja bi doprinijela povećanju i poboljšanju proizvodnih/uslužnih kapaciteta, ekonomskog uticaja i konkurentnosti preduzeća;
- Nabavka softvera koji podržava inovacije, diversifikaciju i razvoj poslovnih aktivnosti;
- Istraživanje i razvoj marketinških planova (plan komunikacije i vidljivosti) za bolju promociju proizvoda ili usluga koje MMSP nudi na postojećim i novim ciljnim tržištima;
- Uvođenje inovativne tehnologije, tehnoloških linija i opreme, skladišta, proizvodnih metoda sa uticajem na unapređenje procesa i efikasnosti proizvodnje radi povećanja konkurentnosti na unutrašnjem i eksternom tržištu;

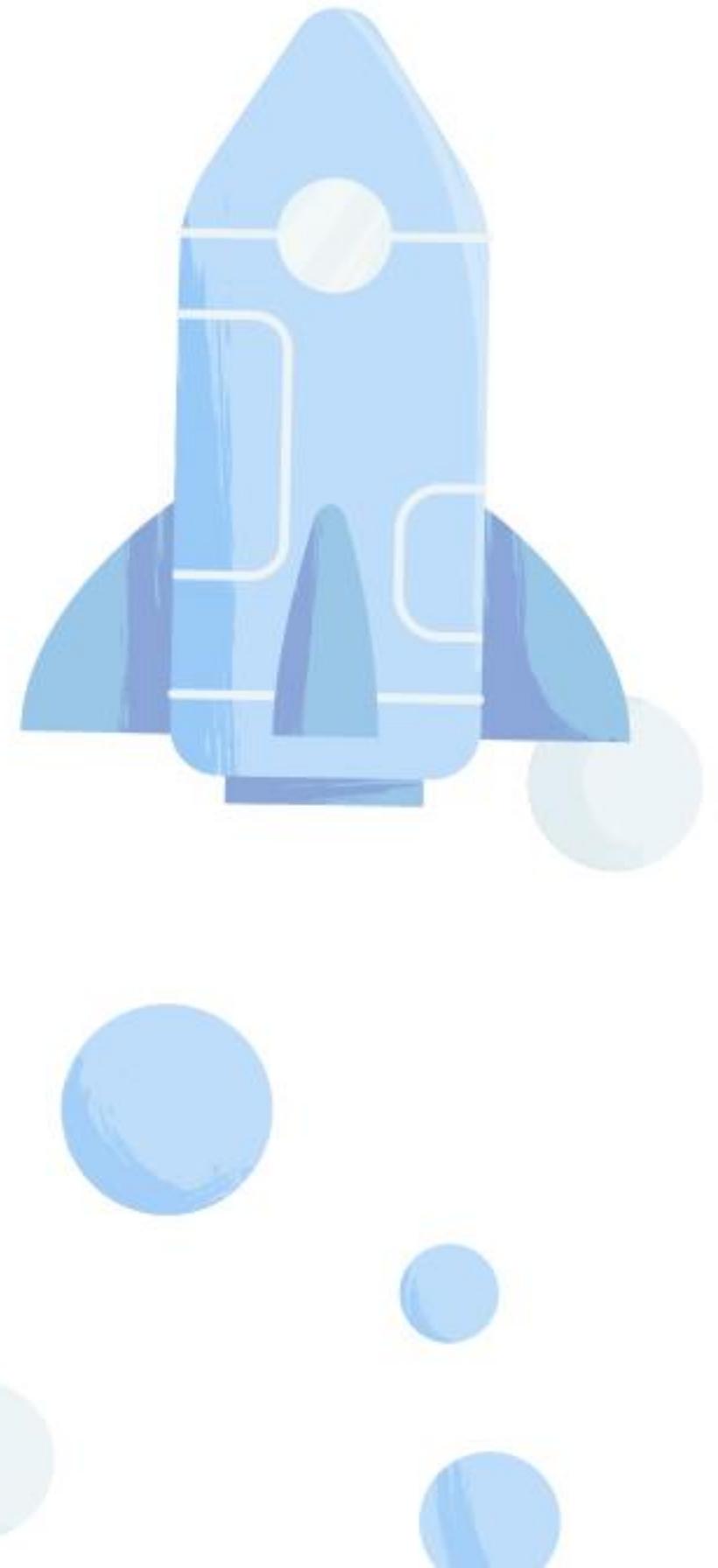
Tipovi aktivnosti 2/3

- Proširiti kapacitet uslužnog poslovanja (npr. ICT) koji proizvodi razmjenjive usluge/proizvode za unutrašnje tržište i/ili za izvoz na osnovu specifičnog, ciljanog istraživanja tržišta;
- Unapređenje proizvodnog ciklusa koji doprinosi zaštiti životne sredine, odnosno razvoju „čistih“ proizvodnih procesa; razvoj ekološki prihvatljivih proizvoda; sprečavanje zagađenja i tretman otpada; uvođenje promjena u proizvodne procese i upotrebu materijala u drugoj fazi;
- Ulaganja u materijalnu imovinu koja se odnose ili na kupovinu proizvodne i druge opreme, mašina, proizvodnih linija, softvera i slično, i/ili poboljšanje proizvodnog procesa i metoda i uključujući sredstva koja pomažu MMSP da budu manje zavisna od sezone;
- Procesi i proizvodi koji vode do sertifikacije usaglašenosti sa evropskim standardima koji povećavaju privlačnost na spoljnim tržištima

Tipovi aktivnosti 3/3

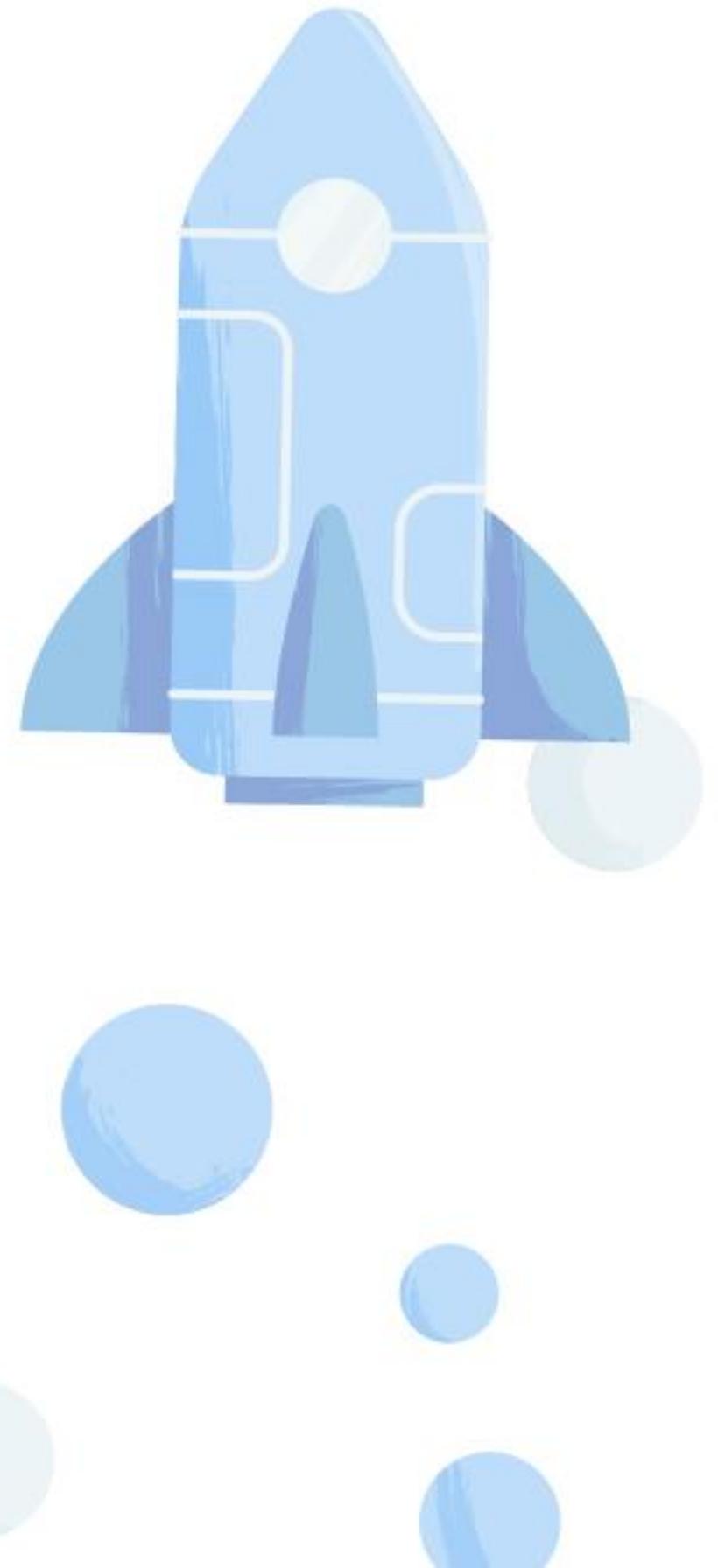
- Sprovođenje programa obuke za žene i mlade u biznisu na teme koje prate različite faze razvoja poslovanja;
- Prilagođena konsultantska podrška i obuke za žene i mlade čija su preduzeća izvozno orijentisana, razvoj izvozne strategije;
- Jačanje kapaciteta zaposlenih u skladu sa novim pristupom u razvoju kompanije na osnovu primjene nove opreme i radnih procesa;
- Izgradnja kapaciteta upravljačkih struktura u proizvodnim i uslužnim djelatnostima u skladu sa najboljom praksom u relevantnoj industriji u zemljama EU.

Broj prijava i grantova po aplikantima

- Vodeći aplikant **ne može podnijeti više od jedne (1) prijave** u okviru ovog poziva za podnošenje prijedloga.
- Vodećem aplikantu **ne može biti dodijeljeno više od jednog (1) granta** u okviru ovog poziva za podnošenje prijedloga.
- Vodeći aplikant **ne može istovremeno biti koaplikant ili povezano lice** u drugoj prijavi.
- Koaplikant/povezano lice **ne može biti koaplikant ili povezano lice u više od dvije (2) prijave** u okviru ovog poziva za podnošenje prijedloga.
- Koaplikantu/povezanom licu **ne može biti dodijeljeno više od dva (2) granta** u okviru ovog poziva za podnošenje prijedloga.

U slučaju nepoštovanja navedenih odredbi, prijave svih zainteresovanih subjekata biće odbijene.

VAŽNI DATUMI

Rok za dostavljanje pitanja od strane potencijalnih aplikanata i aplikantkinja	6. decembar 2022. godine, 15:00 h e-mail: DELEGATION-MONTENEGRO-CFCU-GRANT-SMES@eeas.europa.eu
Rok za objavu odgovora	16. decembar 2022. godine webgate.ec.europa.eu
Rok za dostavljanje sažetka projekta	Lično: 27. decembar 2022. godine, 14:30 h Poštom: 27. decembar 2022. godine

Ministarstvo
ekonomskog
razvoja i turizma

Kofinansira Vlada Crne Gore

Ministarstvo
finansijskih
poslova

Finansira
Evropska unija

HVALA NA PAŽNJI!

Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma
Direkcija za programiranje i implementaciju EU fondova

